

Deset godina zdravlja

Grad Čazma od 2008. godine ponosno nosi titulu Čazma-zdravi grad te je član Hrvatske mreže zdravih gradova. Neke od osnovnih aktivnosti do sada su uglavnom bile usmjerene promicanju tjelesne aktivnosti u populaciji (a osobito među mladima), uklanjanju arhitektonskih barijera za osobe s invaliditetom te promocija zdrave hrane. U promicanju tjelesne aktivnosti posebnu ulogu imaju biciklistička ruta *Oko Čazmanskog kaptola* i godišnja utrka *Od Kaptola do Kaptola*. Ruta *Oko Čazmanskog kaptola* duga je 36 kilometara i dio je međunarodne biciklističke rute ucrtane u turističku kartu Bjelovarsko-bilogorske županije. Međunarodni atletski supermaraton *Od Kaptola do Kaptola* odvija se svake godine sa startom na Trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu, a s ciljem u Čazmi. Ono čemu organizatori utrke pridaju veliku pažnju je upravo promocija ovog sporta u čazmanskome vrtiću i školama. Prije dolaska pobjednika supermaratona, na cilju u Čazmi sudjeluje preko dvjestotinjak djece od vrtićke dobi do srednjoškola, koji tradicionalno održavaju svoje

atletske utrke i natjecanja. O važnosti sporta u Čazmi svjedoči i postojanje čak 14 sportskih udruga, u prvom redu namijenjenih djeci i mladima, u koje je ukupno uključeno preko 1000 stanovnika, odnosno 1/8 ukupnog broja stanovništva Grada Čazme. Grad Čazma proveo je i projekt *SportOverBorders* financiran sredstvima EU iz programa INTEREREG Mađarska-Hrvatska, kojemu je glavna tema bila promocija sporta i zdravlja kod mladih te su učenici Srednje škole Čazma sudjelovali u sportskim kampovima. Posebna se skrb već niz godina u gradu vodi o prilagodbi javnih objekata, institucija i površina osobama s invaliditetom. Tako su uklonjene arhitektonske barijere u školama i vrtiću, na prilazu Gradskoj tržnici, Centru za socijalnu skrb, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje i Domu zdravlja, a posebna je pozornost posvećena uređenju javnih površina kao što su parkovi i nogostupi. Svake se godine iz gradskog proračuna izdvajaju sredstva za pomoć udrugama koje skrbe o osobama s invaliditetom te se sufinancira boravak predškolske djece u rehabilitacijskim ustanovama, kao npr. Suvag.

Dom zdravlja u Čazmi i Crveni križ Čazma važne su institucije u provođenju aktivnosti u okviru projekta Čazma-zdravi grad. Među brojne aktivnosti ubrajaju se provođenje tečajeva za trudnice, organiziranje grupa za potporu dojenju, provođenje prigodnih akcija mjerenja razine šećera u krvi i krvnog tlaka te dobrovoljnog darivanja krvi. Jedna od najvećih manifestacija u Gradu Čazmi je *Eko sajam* koji se svake godine održava sredinom rujna. Sajam okuplja proizvođače ekološke hrane iz cijele Hrvatske te promovira zdravu hranu i zdravi život. Uključena su i vrtićka djeca, škole te udruge, a prigodno Gradska knjižnica *Slavka Kolara* u Čazmi organizira predavanja i edukacije na temu ekološke hrane tako da cijela zajednica daje svoj doprinos te sudjeluje svojim aktivnostima. Gradska knjižnica je također u posljednjih nekoliko godina oformila *Poljoprivrednu i zelenu knjižnicu* te se vodi briga o nabavi literature na ovu temu. Dječji vrtić *Pčelica* Čazma nosi titulu Međunarodne eko škole te posebnu brigu vodi o zdravoj prehrani. U gotovo svakodnevnim aktivnostima su akcije poput prikupljanja baterija, sadnja cvijeća

s djecom, priprema zdrave hrane, radionice i edukacije roditelja i odgojitelja na ovu temu i sl. Njihov projekt *Mi jedemo odgovorno* proglašen je jednom od deset najboljih akcija u Hrvatskoj u okviru programa *Grad-prijatelj djece*. Moto im je osnažiti mlade da budu aktivni i odgovorni čimbenici naših prehrambenih navika i aktivnosti. Naravno, sve počinje s vlastitim izborom i nekoliko pitanja: što jedem, koliko otpada proizvodim (višak hrane), odakle dolazi hrana koju konzumiram, tko je i kako proizveo moju hranu i koji su raznoliki utjecaji proizvodnje i korištenja hrane na ljude i planet? Svakodnevnim aktivnostima žele inspirirati i motivirati djecu i mlade, njihove nastavnike i roditelje, a ne prisiliti ih, da promjene svoje životne navike na drastičan način. Projektom *Mi jedemo odgovorno* žele obuhvatiti sve komponente ljudske interakcije s hranom. Od proizvodnje gdje vode računa o potrošnji vode i uloženoj energiji, sprečavanju zagađenju tla, očuvanju biološke raznolikosti te zaštite prirodne značajke krajolika, očuvanju tradicijskih i kulturoloških vrijednosti svakog kontinenta, nacije i regije. Preko proizvodnje paze na očuvanje nutritivnih vrijednosti hrane, pa do konzumacije

gdje paze na količinu i kvalitetu hrane te zbrinjavanje viškova i osposobljavanja onih koji su gladni da proizvedu i konzumiraju dovoljno hrane za vlastite potrebe. U okviru ovih aktivnosti, Dječji vrtić *Pčelica* nastoji uvijek kupovati hranu domaćih OPG-a te kontinuirano surađuje s poljoprivrednom zadrugom *Plodovi Moslavine* iz Čazme kupujući domaće i sezonsko voće i povrće. Navedene aktivnosti svjedoče da Čazma,

iako mali grad sa skromnim financijskim sredstvima, uspješno ostvaruje programe unapređenja kvalitete života svojih građana.

Elvira Babić Marković,
mag.nov.univ.spec.polit.

Pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti i unutarnji nadzor
Grad Čazma
elvira.babic.markovic@cazma.hr

